

Complexnummer: 510510

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Eyckenstein

Aantal complexonderdelen

9

Monumentnummers van complexonderdelen

510509, 510528, 510531, 510533, 510535, 510536, 513521, 513522, 513523

Woonplaats

Maartensdijk

Gemeente

De Bilt

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Dorpsweg 193, 3738 CD te Maartensdijk

Complexomschrijving

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde historische buitenplaats met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), twee TUINVAZEN (3), KOETSHUIS (4), TUINPRIEEL (5), TUINMANSWONING (6), DIENSTWONING (7), MOESTUINENSEMBLE bestaande uit TUINMUUR MET KAS EN ORANJERIE (8) en KAS (9). De oorsprong van de buitenplaats Eyckenstein ligt in het begin van de zestiende eeuw, nadat het Domkapittel van Utrecht ontginningsstroken had uitgegeven (ca.1490). Op de Waterschapskaart uit 1642 staat de buitenplaats voor het eerst aangegeven. Het goed kwam in 1777 in het bezit van Adriaan Hendrick Eyck (vanaf 1818 Eyck van Zuylichem). Deze voerde een grondige verbouwing aan het huis uit, waarvan helaas geen afbeeldingen bestaan. Een tekening van het huis met het bijschrift 'zoals het was voor 1780' -dus voor de verbouwing- toont een rechthoekig bouwblok met drie trapgevels. Waarschijnlijk werd het huis tot een eenvoudig bouwlichaam met lijstgevels verbouwd. Toen in 1787 Eyck als patriot voor de Pruisische troepen naar Frankrijk moest vluchten werden zijn goederen geconfisqueerd en verkocht. In de verkoopadvertentie (1791) staat de omschrijving van 'een buitenplaats, genaamd Eyckenstein, bestaande in een heerenhuis, stal en koetshuis, tuinmanswoning, tuinen en boomgaarden, bosch en een groote party hakhout, boerenwoning en aanhorige landeryen, staande en gelegen aan het oosteinde van de Maartensdyk'. In het begin van de negentiende eeuw, toen het goed weer in het bezit was gekomen van een telg uit de familie Eyck van Zuylichem, werd het huis tot het tegenwoordige Eyckenstein verbouwd. Mr. Maurits Jacob Eyck van Zuylichem was zelf verantwoordelijk voor het ontwerp in neoclassicistische stijl naar ideeën van de Italiaanse architect Andrea Palladio. Een litho van Madou uit 1825, gepubliceerd in het boek *Voyages Pittoresque* van J.J. de Cloet, toont een rechthoekig bouwblok met zijvleugels, die als open veranda's zijn uitgevoerd. Voor de gevel was een zuilenportiek (1809) geplaatst en de vloeren waren ca. een halve meter opgehoogd om het geheel meer allure en status te verlenen. Ook het achterhuis werd in deze tijd herbouwd. In 1880

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kwam Eyckenstein en het buiten Berkenstein (aan de overzijde van de Dorpsweg) door vererving in het bezit van mr. W.C. baron van Boetzelaer. Deze heeft enkele wijzigingen aan het ex- en interieur van het huis Eyckenstein uitgevoerd en de grote oranjerie annex woning die bij de buitenplaats hoorde gesloopt. Ook Berkenstein werd gesloopt; alleen de dienstwoning (zie omschrijving onderdeelnr.7) en de achterliggende moestuin zijn bewaard gebleven. De tuinarchitect Springer kreeg de opdracht (1881-1883) een ontwerp voor de tuinaanleg te vervaardigen. Springer maakte in de kantlijn van zijn ontwerp een schets van de reeds bestaande situatie. Behalve de oude aanleg in landschapsstijl daterend uit het begin van de bouw van het huis, is ook een recht lanenpatroon uit de formele periode zichtbaar. Drie zandstenen beelden die toen de aanleg sierden werden aan het eind van de achttiende eeuw naar Gasselte in Drenthe verscheept, waar deze thans nog staan. Eyckenstein was tot in de negentiende eeuw het centrum van uitgebreid grondbezit (ca.700 ha). In 1917 en 1930 werden grote delen grond van de buitenplaats verkocht. Na leegstand (1935-1946) werd het huis weer bewoond en sinds 1955 voor gedeelde bewoning geschikt gemaakt. Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. De omgrenzing van het rechthoekige perceel wordt aan de oostkant gevormd door de Eyckensteinse Laan. De westgrens volgt de beplantingsrand langs de brede grasstrook evenwijdig aan de aanleg en verder noordwaarts de 18de-eeuwse laan, waarnaast de zinkslot met jaagpad. De overplaats aan de overzijde van de Dorpsweg met de tuinmanswoning op nummer 266 is eveneens in de omgrenzing opgenomen.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS EYCKENSTEIN is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege het voornamelijk vroeg-19de-eeuwse hoofdgebouw in neoclassicistische stijl, dat door de eigenaar, Mr. Maurits Jacob Eyck van Zuylichem, naar ideeën van de Italiaanse architect Andrea Palladio werd ontworpen;
- vanwege de bij de buitenplaats behorende historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl naar ontwerp van de tuinarchitect Springer (1881-1883), waarin enkele oudere elementen uit de formele en de vroege landschapsstijl behouden zijn gebleven;
- vanwege het complex van de bouwkundige onderdelen en de tuin- en parkaanleg.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510509

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82686/12

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maartensdijk	De Bilt	Utrecht

Locatienaam	Locatieomschrijving
Maartensdijk	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maartensdijk	N			2032

Omschrijving**

HOOFDGEBOUW (Eyckenstein). Het witgepleisterde pand in neoclassicistische stijl is in het begin van de 19de eeuw door M.J. Eyck van Zuylichem naar voorbeeld van de Italiaanse villa's van de architect Palladio herbouwd. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken huis (een voorhuis en een smaller achterhuis) met donkere plint bestaat uit twee bouwlagen en een mezzanino onder een schilddak, dat bekroond wordt door een achtbenige koepel staande op een verhoogde nok. Tegen beide zijgevels staat een aanbouw van twee bouwlagen. Het midden van de symmetrisch ingedeelde zeven-assige voorgevel wordt geaccentueerd door een zuilenportiek (1809) van drie traveeën; bestaande uit vier Ionische zuilen staande op een hardstenen bordes, een kroonlijst, waarop de naam 'EYCKENSTEIN', en een driehoekige fronton met een ronde klok. Het bordes wordt aan de zijkanten afgeschermd door een balustrade, die oorspronkelijk de gevel bekroonde. De middelste travee wordt gevormd door een omlijste glazen (toegangs)deur en een T-venster op de verdieping; de overige vensterassen zijn opgebouwd uit moderne vensters op de begane grond, T-vensters op de verdieping en een tweeruit in de mezzanino. De vensters van de buitenste twee vensterassen hebben perisiennes. De zijvleugels bestonden oorspronkelijk uit open veranda's, totdat deze in ca.1880 werden verbouwd tot een glazen serre (links) en een woonkamer met drie halfronde vensters in Venetiaanse stijl (rechts). Op de verdieping een overdekt balkon gedragen door ijzeren zuiltjes. In de rechter zijgevel een deur met half rond bovenlicht en een indeling van T-vensters (alleen perisiennes bij de vensters van het voorhuis). In 1955 is in het verspringende gedeelte van het voor- en achterhuis een tweede toegang tot het huis gemaakt. Tegen de linker zijgevel verschillende rechthoekige aanbouwen met een invulling van T-vensters, deels met perisiennes. De achtergevel toont een onregelmatige aanblik. Centraal in de gevel van het achterhuis dubbele glazen toegangsdeuren met bovenlicht geflankeerd door een langwerpig venster. De hardstenen ornamenten ter weerszijde van de toegangsdeur zijn van elders afkomstig en later aangebracht. Op de verdieping twee grote vensters met aan weerszijden een kleiner venster. In het INTERIEUR, dat verschillende malen grondig is verbouwd, is ondermeer het stucplafond met houten rozet in het trappenhuis van belang.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 16 july 2024

Waardering

HOOFDGEBOUW (Eyckenstein) van algemeen belang:

- vanwege het vrij gaaf bewaard gebleven exterieur van het hoofdgebouw dat in het begin van de 19de eeuw in neoclassicistische stijl is gebouwd naar de ideeën en voorbeelden van de architect Palladio;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de historische tuin- en parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510528

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82688/12

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Bilthoven, Maartensdijk	De Bilt	Utrecht

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
de Bilt	A			3210
de Bilt	A			3211
De Bilt	A			786
De Bilt	A			3245
Maartensdijk	N			2032
Maartensdijk	N			2201
De Bilt	A			2153
Maartensdijk	N			604
De Bilt	A			771
Maartensdijk	N			651
Maartensdijk	N			629
Maartensdijk	N			998
De Bilt	A			31
De Bilt	A			2597
Maartensdijk	N			603
De Bilt	A			2154
De Bilt	A			2128
Maartensdijk	N			631
Maartensdijk	N			644
Maartensdijk	N			997
De Bilt	A			442
De Bilt	A			2596

Omschrijving**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 16 july 2024

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG en OMGRACHTE GRAFKELDER met GRAFHEUVEL en TOEGANGSHEK, behorende tot de buitenplaats Eyckenstein. De deels in structuur en deels in detail bewaarde tuin- en parkaanleg in landschapsstijl is in drie delen te onderscheiden. Ten eerste de overplaats aan de overzijde van de Dorpsweg waar ook de moestuin gesitueerd is, ten tweede de aanleg van Springer in de directe omgeving van het huis en ten derde het hierop aansluitende parkbos in vroege landschapsstijl met een aantal oudere lanen. De overplaats heeft een sterke visuele binding met de aanleg, doordat er vanaf het huis een weids zicht over het weiland is gecreëerd met als pointe de vue de tuinhuiswoning. Het weiland (oorspronkelijk met boomgroepen) wordt omzoomd door beplanting, die aan de westkant binnen een gebogen lijn valt. Waarschijnlijk heeft Springer zich ook met dit overpark bemoeid. In ca. 1876 werd een diagonale as van 2,5 kilometer lengte, de Gezichtslaan, aangelegd. Op het punt waar de laan een knik om het weiland maakt is een mooi zicht over dit weiland naar het huis geschapen. De met eiken beplante Gezichtslaan is thans voor een groot deel opgenomen in de bebouwing van Bilthoven. In de directe omgeving van het huis is de aanleg in vroege landschapsstijl uit het begin van de 19de eeuw door de tuinarchitect Springer in 1881-1883 verder verfraaid. Het grondpatroon van de aanleg bij het huis wordt bepaald door ovale en ellipsvormige vormen, die tot uiting komen in het padenverloop, de breed uitgegraven vijverpartij en het open gazon in het centrum van de aanleg. Het sterk slingerende pad uit de vroege landschapsperiode aan de westzijde van de aanleg, werd door Springer voor een deel recht getrokken in een meer gebogen verloop waarna in het parkbos het oude verloop van het slingerpad weer werd voortgezet. Aansluitend op het gedeelte van Springer het parkbos met een padenstelsel deels uit de formele en deels uit de vroeg landschappelijke periode. Het driehonderd jaar oude beukenbos is inmiddels vervangen door eiken. In het noordelijk deel is een verdiept liggende ronde kom gesitueerd. In de aanleg zijn nog delen van een rechthoekig lanenstelsel in de lengterichting uit de formele periode zichtbaar. Aan de oostkant loopt de Eyckensteinse laan of Eikensteeg. Eind 17de eeuw stond de laan bekend als de Opstal en daarvoor als 'Viaanse Steegje', genoemd naar de bewoners van Eyckenstein van voor 1650. Ook enkele eiken in laanverband ten oosten van het huis stammen uit deze tijd (de oudste uit 1656). Aan de westkant is een aantal elementen uit de vroegste periode van belang. Te weten de zinksloot met jaagpad, aangelegd na 1798. Uiteindelijk ontstond een watergang met jaagpad van ruim drie kilometer, die gebruikt werd voor de exploitatie van de buitenplaats. De watergang staat aangegeven op de kadastrale minuut van omstreeks 1830. Voorts de grote laan of huislaan, aangelegd in 1785 als onderdeel van een sterrenbos en in 1786 doorgetrokken in noordelijke richting. In 1881 is het eerste deel ingepast in het ontwerp van Springer. Ten westen van de zinksloot loopt eveneens een oude laan, die al in 1790 op een kaart wordt aangegeven, als onderdeel en verlengde van het sterrenbos. Het eerste deel is, zoals gezegd, door Springer door een slingerpad vervangen. Het noordelijke deel is nog vrijwel helemaal aanwezig en met monumentale beuken beplant. Vanaf deze laan zijn vrije zichten over de aangrenzende langwerpige grasstrook (west).

Vanaf de Eikensteeg is de grafkelder te bereiken, die vanaf 1811 als familiegraf voor het landgoed heeft gediend. De grafkelder wordt gedekt door een zandheuvel en is omgeven door een droge gracht. Aan de oostzijde leidt een pad van de droge gracht naar een toegangshek, bestaande uit twee hekpijlers met daartussen een dubbel smeedijzeren hek. De oorspronkelijke toegang van de grafkelder bevond zich waarschijnlijk aan de oostzijde, tegenover het hek. De huidige toegang met twee gemetselde keermuren aan de noordzijde van de grafkelder dateert vermoedelijk uit de eerste helft van de 20ste eeuw, toen de grafkelder werd uitgebreid.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG en OMGRACHTE GRAFHEUVEL MET GRAFKELDER en TOEGANGSHEK, behorende tot de buitenplaats Eyckenstein van algemeen belang:

- vanwege het herkenbare formele rechthoekige lanenstelsel uit de 17/18de eeuw;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de aanleg in vroege landschapsstijl;
- vanwege de aanleg in landschapsstijl naar het ontwerp van Springer (1881-1883);
- als representatief en karakteristiek voorbeeld van het werk van de tuinarchitect Springer;
- vanwege het belang van de aanleg voor de geschiedenis van de tuin- en landschapsarchitectuur;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.
- vanwege de omgrachte grafheuvel met grafkelder en toegangshek, waardoor een relatie gelegd kan worden met de geschiedenis van de familie die het park liet aanleggen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510531

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 september 1999
Kadaster deel/nr: 82686/199

Woonplaats*: Maartensdijk
Gemeente*: De Bilt
Provincie*: Utrecht

Locatienaam: Maartensdijk
Locatieomschrijving:

Kadastrale gemeente*: Maartensdijk
Sectie*: N
Kadastraal object*:
Appartement aanduiding:
Grondperceel: 2032

Omschrijving**

TUINVAZEN. Aan weerszijden van de achteringang van het hoofdgebouw (links) twee 18de-eeuwse zandstenen tuinvazen op een sokkel. Deze zijn in ca.1880 in het bos gevonden. De console-vormige sokkel is gedecoreerd en de kelkvormige vaas is versierd met figuren.

Waardering

TUINVAZEN van algemeen belang:

- vanwege ouderdom;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de visuele waarde;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie: Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie: Tuin, park en plantsoen
Functie: Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 16 july 2024

Monumentnummer*: 510533

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82690/168

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Maartensdijk	De Bilt	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maartensdijk	N			629

Omschrijving**

KOETSHUIS. Witgepleisterd blokvormig koetshuis (1850-1875) op rechthoekige grondslag bestaande uit anderhalve bouwlaag onder een met Hollandse pannen gedekt mansardedak. De symmetrisch ingedeelde kopgevel aan de voorzijde heeft geblokte hoeklisenen en een brede geprofileerde daklijst die in de top eindigt met een rechthoekige schoorsteenvormige bekroning. In het midden van de gevel de omlijste dubbele inrijdeuren geflankeerd door eveneens omlijste meerruitsvensters. Boven de inrijdeuren een omlijst luik. De rechter zijgevel heeft een vrij regelmatige indeling van vensters, deuren en een dakhuis. Het koetshuis is thans in gebruik als cursusruimte/kantoor.

Waardering

KOETSHUIS van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Koetshuis(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510535

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82690/184

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maartensdijk	De Bilt	Utrecht

Locatienaam	Locatieomschrijving
Maartensdijk	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maartensdijk	N			2032

Omschrijving**

TUINPRIEEL. In het park staat een houten prieel uit ca.1890. Het tuinhuisje is gebouwd op rechthoekige grondslag onder een met Hollandse pannen gedekt geknikt schilddak (oorspronkelijk met riet gedekt). De open voorzijde is aan de zijkanten met boomstammetjes afgewerkt.

Waardering

TUINPRIEEL van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege het materiaalgebruik;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de visuele waarde;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Priël

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 16 july 2024

Monumentnummer*: 510536

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82691/47

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Maartensdijk	De Bilt	Utrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maartensdijk	N			997

Omschrijving**

TUINMANSWONING. Aan de overzijde van de Dorpsweg, in de as van het huis gesitueerde tuinmanswoning van voor 1850. Het pand is gebouwd op rechthoekige grondslag bestaande uit één bouwlaag onder een deels met riet (straatzijde) en Hollandse pannen gedekt zadeldak met in het midden een gemetselde schoorsteen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft drie meerruitsvensters met luiken en centraal een steekkapje met gekoppeld venster. De overige gevels zijn sterk gemoderniseerd.

Waardering

TUINMANSWONING van algemeen belang:

- vanwege de beeldbepalende ligging;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 16 july 2024

Monumentnummer*: 513521

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82682/27

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maartensdijk	De Bilt	Utrecht

Locatienaam	Locatieomschrijving
Maartensdijk	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maartensdijk	N			997

Omschrijving**

DIENSTWONING. Evenwijdig aan de Dorpsweg ligt een voormalige koetsierswoning daterend uit de tweede kwart van de 19de eeuw; oorspronkelijk behorend bij het buiten Berkenstein dat in ca.1880 bij het bezit is gevoegd en vervolgens is afgebroken. Het bakstenen, gecementeerde pand is gebouwd op rechthoekige grondslag bestaande uit één bouwlaag onder een met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt afgeplat schilddak. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft vijf traveeën met zesruits schuifvensters, waarvan de middelste risaleert en als dakhuis is doorgetrokken voorzien van een vierruitsvenster. In de rechter zijgevel bevindt zich de dubbele toegangsdeur geflankeerd door omlijste ronde vensters en in de linker zijgevel een keldervenster. De achtergevel is voorzien van twee stalvensters, een deur en een gekoppeld venster.

Waardering

DIENSTWONING van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 16 july 2024

Monumentnummer*: 513522

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 september 1999
Kadaster deel/nr	82682/18

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Maartensdijk	De Bilt	Utrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maartensdijk	N			997

Omschrijving**

MOESTUINENSEMBLE bestaande uit TUINMUUR MET DRUIVENKAS EN ORANJERIE. Achter de dienstwoning ligt een grote rechthoekige moestuin die deels is ommuurd. De op het zuiden georiënteerde 19de-eeuwse tuinmuur is opgebouwd uit rode handvorm baksteen en wordt door pijlers geleed. De monumentale hoofdtoegang wordt gevormd door twee vierkante gemetselde pijlers van blokwerk met aan de bovenzijde een gepleisterde uitspringende rand en een bekroning van een dekplaat; tussen de pijlers een dubbele houten poort met zwaar ijzerbeslag. Tegen de muur ten westen van de poort staan perziken en in de muur is nog een kleine getoogde poort; tegen de muur ten oosten van de poort staat een grote 19de-eeuwse DRUIVENKAS met als pendant aan de andere zijde van de muur een ORANJERIE ANNEX SCHUUR. De druivenkas van het enkele kopkastype (breed) staat op een gemetseld fundament waarop een ijzeren geraamte; toegang via een dubbele houten deur; inwendig kweekbakken deels gedragen door de nog originele gietijzeren zuiltjes, een waterreservoir en hekwerk tegen de tuinmuur voor de druivenranken. De oranjerie heeft gepleisterde en door pijlers gelede gevelwanden; dubbele houten toegangsdeur in de westgevel; lichttoevoer via de glazen kap. In het verlengde van de oranjerie staat een eveneens gepleisterde en door pijlers gelede schuur met getoogde houten deuren en ijzeren vensters.

Waardering

MOESTUINENSEMBLE bestaande uit TUINMUUR MET DRUIVENKAS EN ORANJERIE van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
----------------	--------------	---------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 16 july 2024

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 513523

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 september 1999
Kadaster deel/nr: 82682/11

Woonplaats*: Maartensdijk
Gemeente*: De Bilt
Provincie*: Utrecht

Locatienaam: Maartensdijk
Locatieomschrijving:

Kadastrale gemeente*: Maartensdijk
Sectie*: N
Kadastraal object*:
Appartement aanduiding:
Grondperceel: 997

Omschrijving**

KAS. In de moestuin staat een 19de-eeuwse orchideeënkas op een gemetseld fundament met een ijzeren gebogen kapconstructie. Inwendig een warm en een kouder gedeelte; kweekbakken deels gedragen door de nog originele gietijzeren zuiltjes.

Waardering

KAS van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats en het moestuinensemble in bijzonder.

Hoofdcategorie: Kastelen, landhuizen en parken
Subcategorie: Tuin, park en plantsoen
Functie:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument